

Abstrakt v českém jazyce

1. Ve své práci se pokouším odpovědět na otázku: „*Co drží společnost pohromadě?*“ a to na základě teoretického instrumentária Parsonsovy funkcionalistické sociologie. Pracuji zejména s jeho pojmem *societální komunity*, jak je definován v jeho knize *Společnosti, vývojové a srovnávací hodnocení* [Parsons 1966]. Vycházím ze zde použité definice societální komunity:

Societální komunita „*je tvořena jednak normativním systémem řádu, jednak statusy, právy a závazky vyplývajícími z členství. To se může u různých podskupin komunity lišit. Má-li společenská komunita žít a vyvíjet se, musí jako základ své sociální identity udržovat integritu společné kulturní orientace, jež je v široké míře sdílena jejími členy.*“ [Parsons 1966: 31].

Cílem této práce je pokus tento Parsonsem pouze načrtnutý pojem propracovat a rekonstruovat na základě použití koncepcí ostatních autorů zejména z řad neofunkcionalistů (Jeffrey Alexander, Richard Münch, Shmuel Eisenstadt), ale i ostatních autorů (David Lockwood, Stein Rokkan, Lewis Coser, John Rawls). Přestože práce hodně pracuje s interpretacemi názorů těchto autorů, domnívám se, že ji lze považovat za originální teoretickou práci, neboť zejména posledně zmínění autoři s pojmem societální komunity explicitně neoperují (a když, tak pouze marginálně), navíc mnozí z nich nejsou vůbec spojováni s funkcionalismem

(například politický filosof John Rawls) a zapracování jejich myšlenek do konceptu sociální komunity považují za svůj badatelský přínos. Nechci být neskromný, ale domnívám se, že komplexita, s jakou jsem zrekonstruoval pojem sociální komunity, výrazně přesahuje práce ostatních autorů, kteří se věnují této problematice [Gerhardt 2001].

2. Prvním krokem je pokus o rekonstrukci pojmu u díla samotného Parsonse. Zde docházím k závěru, že z Parsonsova užívání pojmu lze dovodit, že Parsons nahlíží na tento pojem ze dvou hledisek. Pro první hledisko jsem zvolil název *historicko genealogický* pohled, kdy Parsons popisuje diferenciaci a vývoj sociální komunity v rámci evoluce rozmanitých společností, od společností takzvaně primitivních až po společnosti moderní. Druhé hledisko nazývám *systémově teoretickým přístupem*, kdy je sociální komunita nahlížena jako subsystém společnosti, který v rámci společnosti plní funkci I – integrace z hlediska analytické diferenciaci podle schématu AGIL.

3. Parsonsovův pojem sociální komunity je v práci zasazen do kontextu obecné sociální teorie: teorie sociálního jednání, koncepcí sociálního řádu, koncepcí sociální a systémové integrace. Dále je také zasazen do kontextu dějin sociologie (2. kapitola), kdy se zabývám problémem, jak chápali integraci společnosti autoři před Parsonsem.

4. Pojem sociální komunity se netýká pouze sociální integrace, ale popisuje i integraci systémovou. Této problematice se věnuji ve čtvrté kapitole věnované systémově teoretickému aspektu pojmu sociální komunity. Jednotlivé subsystémy společnosti podle schématu AGIL mají svoje vlastní symbolicky generalizovaná média (moc, peníze, vliv a hodnotový závazek), přičemž sociální komunitě odpovídá médium vlivu. Vliv je institucionalizován do podoby statusového systému, tedy druhého aspektu Parsonsovy definice pojmu sociální komunity – potud by se jednalo o integraci sociální. Systémová integrace společnosti je zajišťovaná procesy vzájemné směny mezi subsystémy.